

Nagylak tÁrtÁcnete

Hozzájádta: Gyarmati AndrÁjs
2008. February 14. Thursday 14:01
UtolsÁ frissitÁs 2017. April 04. Tuesday 12:05

Nagylak MagyarorszÁig DÁcI-Keleti kapuja

Á

Nagylak MagyarorszÁig DÁcI-Keleti csÁ¼cskÁcben helyezkedik el a 43-as szÁimÁ° nemzetkÁrzi kÁrziÁ°t legvÁcgÁc, mint hatÁrÁjtkelÁ' telepÁ¼lÁc. A falu MagyarorszÁig egyik legfiatalabb telepÁ¼lÁcse. 1920 elÁ'tt a tÁrtÁcnelmi MagyarorszÁig Nagylak nevÁ± mezÁ'vÁrosÁnak (ma a romÁjniai Nadlac) ugar terÁ¼leti egysÁcgekÁc-t tartottÁjk nyilvÁjn. A trianoni bÁckeszerzÁ'dÁc kÁrvetkezmÁcnyekÁc-t kialakult Á°j hatÁr ezt a terÁ¼letet levÁjlasztotta az anyatelepÁ¼lÁc srÁ'l.

Á

A DÁcI-AlfÁrldi rÁcgiÁcban nagy hagyomÁjnya volt a kendertermesztÁcnek, melynek biolÁcgiai Ác mechanikai feltÁjrsÁj 1903-ban az elÁ'dÁrk kendergyÁrat Ác pÁ-tettek. Az emlÁ-tett gyÁj a levÁjlasztÁjs sorÁjn magyar oldalon maradt. GigÁjszi oszlopkÁc-t magasodik a telepÁ¼lÁc fÁrllÁc, Ác szimbÁc lumÁjvÁj vÁjlt a 70 mÁc teres gyÁjrkÁc mÁcny, melynek teteje er kÁc pes akÁj egy mÁc terti is kilengeni. Az itt folyÁc munka immÁj 104 Ác ve biztosÁ-t â€žkenyeretâ€• a faluban Ác lÁ' csálÁjd fÁcnykorÁjban pedig a kÁrmyezÁ' telepÁ¼lÁcsek munkavÁjllalÁcnak is. A gyÁj (mai nevÁc Hungarohemp Zrt.) az 1970-es Ácvekben tÁrbb mint 600 embernek biztosÁ-tott munkÁjt, de a 80-as Ácvekben a fogyasztÁc szokÁjs robbanÁjsszerÁ±en bekÁrvetkezett vÁjltozÁjsa a foglalkoztatottak csÁrkkénÁc sÁc-hez vezetett. Az itt gyÁjrtott kÁrtÁrziÁ'anyagok EurÁcpa orszÁjg kÁ-vÁ¼l ma mÁj JapÁjnba Ác az EgyesÁ¼lt Államokba is eljutnak. A fogyasztÁc szokÁjsok drasztikus vÁjltozÁjsÁjra jellem hogy a magyar piacnak mintegy hetven szÁjzalÁc kÁjt ebben az Á¼zembn ÁjllÁ-tjÁjk elÁ'.

Á

A nemzetkÁrzi forgalom nÁrvekedÁc sÁc-vel a hatÁrÁjtkelÁ' folyamatosan fejlÁ'dÁr, 1996-ban kamointerminÁj l Ác pÁ¼lt a megÁc vÁ' ellenÁ'rzÁ' ÁjllomÁjs mellÁc. 2007. januÁj 1-ig (RomÁjnia EurÁcpai UniÁc csatlakozÁjsÁjig) szÁjmos spedÁ-ciÁc Ájllat- Ác nÁrvÁcnyegÁc sÁc gÁ¼gyi ellenÁ'rzÁ' ÁjllomÁjs, valamint ÁjllatpihentetÁ' mÁc kÁrdÁr. Ezek a teljes infrastrukt rendelkeztÁ' Ác pÁ¼letek ma egy-kÁc-t kivÁc-teltÁ'l eltekintve sajnos kihasznÁjlatlanul Ájllnak. 2008-tÁc kezdve a Schengeni egyezmÁcny ÁcrtelmÁcben ezen a hatÁjrszakaszon valÁc-sul meg a hatÁjrforgalom eurÁcpai ellenÁ'rzÁcse.

Á

Nagylak tÁrtÁcnelmÁc-hez fÁc zÁ'dik a DÁc zsa fÁc le parasztfelkelÁc (1514-ben) egyik esemÁcny, amikor is DÁc zsa GyÁr felkelÁc vezetÁ'je ezen a kÁc sÁ'bb kialakult telepÁ¼lÁc-sen csapott Ár ssze, Ác s ÁjllÁ-totta meg a nemesi sereget 1514. mÁj Ác. Az esemÁcnyt megÁr rÁrkÁ-tÁ' mÁc alkotÁjs a DÁc zsa GyÁr rÁ' elnevezett mÁc velÁ'dÁc si hÁjz mellett Ájll, amely La AndrÁjs szegedi szobrÁj szmÁc vÁc sz nevÁc-hez fÁc zÁ'dik. DÁc zsa felemelt Ác s ÁrkÁr lbe szorÁ-tott kezei jÁc szemlÁc tetik a ellensÁc ges seregek feltartÁc ztatÁjsÁjt, a mÁr gÁr tte elhelyezkedÁ' kÁ' kapun Áj brÁj zolt tÁ¼ zes korona pedig a felkelÁ' sorsÁj beteljesÁ¼ lÁc sÁc-t vetÁ-ti elÁ're (mint tudjuk, a felkelÁc leverÁc sÁc-t kÁr vetÁ'en a parasztvezÁc r fejÁc-re izzÁc vaskoronÁjt ami egyÁc-ttal a kivÁc gÁc sÁc-t is jelentette).

Á

Az 1920-as ÁcvektÁ'l kiÁc pÁ¼lt kÁr z sÁc gben 1921. szeptember Ác tÁ'l tÁrtÁc-t anyakÁr nyvezÁc s, Ác s 1930-ban temetkez elÁ' szÁr. A falu temetÁ'je a kistÁc rsÁc g egyik legszebb, legÁj poltabb temetkezÁc si helye. MegkapÁc an szÁc p lÁjtvÁjnyt nyÁ temetÁ't ÁjtszelÁ' Ác t kÁc-t oldalÁj rÁc Ár sszenÁ'tt, Ár rÁrkzÁr ldek alkotta â€žzalagÁc tâ€•, ami a vÁc gsÁ' nyughelyekhez vezet. II. vilÁjghÁj borÁc ban elesett ismeretlen katona is. A temetÁ' kÁr zvetlen kÁr zelÁc ben talÁj lhatÁc emlÁc kparkban a kÁ' bevÁc s neveken tÁc l, kopjafa Áj llÁ-t emlÁc ket a hÁj borÁc ban elesett magyar Áj ldozatoknak. 2008-ban, PÁ¼ nkÁr sdkor a falu kÁr zÁr ssÁc ge egy 18 mÁc ter magas haranglÁj bat kÁc szÁ¼ l Áj llÁ-tani.

Á

Á

Á

Nagylak, 2007. oktÁc ber 10.

Á

Gyarmati AndrÁjs